

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Προποντίς ἐξηπλοῦτο κυανῇ καὶ γαληνιαίᾳ. Μακρὰν πολὺ μακρὰν, ἐφαίνοντο οἱ ὑψηλοὶ μιναρῆδες τοῦ Βυζαντίου.

Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι Ἀσιατικῆς ἀκτῆς μαῦρον νέφος ἵπτατο ἦτο ὁ σιδηρόδρομος

Εἰς τὴν θέσιν τοῦ κρημνισμένου μύλου, εἰς τὴν νῆσον Χάλκην, νεαρὰ κόρη ἐστήριζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος νέου ἀνδρός, ὠχροῦ καὶ σκυθρωποῦ.

Τίποτε τὸ νέον ζεῦγος δὲν ἔλεγεν· ἦσαν καὶ οἱ δύο ἀφηρημένοι.

Ἐκεῖνος ἔβλεπε τὸ γαλανὸν κύμα νὰ θραύεται ἐπὶ τῶν μαύρων βράχων ἀφρισμένον Ἐνῷ προσεπάθει νὰ θραύσῃ τὸν βράχον, ἐθραύετο ἐκεῖνο, καταπίπτον εἰς μυρίας μικρὰς σταγόνας Ἡ ἀπόκρημνος κατωφέρειαι, ἥτις ἀπὸ τὸν κρημνισμένον μύλον ὁδηγεῖ εἰς τὴν θάλασσαν, ἦτο ὑγρὰ ἐκ τῶν λευκῶν σταγόνων.

Ἐκεῖνη ἔβλεπε τὸ πυκνὸν δάσος τῆς Ἀγίας Τριάδος καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, τὴν Θεολογικὴν Σχολήν. Ἐν μέσῳ τῶν πυκνῶν πευκῶν, ἦσαν ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῆς ἀπαλῆς γλῶσσης, τῆς καλυπτομένης ὑπὸ τῶν ξηρῶν βελονοειδῶν φυλλωμάτων τῶν πευκῶν, οἱ νεαροὶ θεολόγοι. Ὅλοι ὠχροί, οὐδεὶς ἐμειδίᾳ· σιωπηλοὶ καὶ ψυχροί, ὁμοιάζον λίθινα ἀγάλματα, ἐντὸς τῶν μαύρων ῥάσων.

Αἱ ξανθαὶ ἢ μέλαιναὶ κόμαι, ἐκυμάτιζον θωπευόμεναι ὑπὸ τῆς μυρωμένης αὔρας τῆς Προποντίδος.

Ἡ νέα κόρη προσεπάθησε νὰ διακόψῃ τὴν ἐπίμονον σιωπὴν τοῦ συντρόφου τῆς.

— Τί νὰ σκέπτονται, Ἄγγελε, ἔλοι αὐτοὶ οἱ νέοι, τοὺς ὁποῖους ἡ θρησκεία ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν ἀγκάλην τῶν οἰκογενειῶν των;

— Σκέπτονται: πῶς νὰ κερδίτῳσι βραδύτερον τὸν χαμένο καιρὸ ἐν ὀνόματι πάντοτε τοῦ Θεοῦ. Πταίουν αὐτοὶ; πταίουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὤθησαν εἰς τὸ στάδιον αὐτό· ἐκεῖνοι ἐκδιχοῦνται. Πταίουν οἱ ἄθλιοι γονεῖς.

— Διατί;

— Δὲν τοὺς πολυμέλλει τοὺς κυρίους γονεῖς διὰ τίποτε· ὁ υἱὸς τῶν θὰ γείνη δεσπότης· θὰ ἔχουν ὅλας τὰς ἀναπαύσεις ἐκεῖνοι. αὐτὸ βλέπουν μόνον οἱ κύριοι γονεῖς. Θὰ εἰμπορέσουν μὲ τὴν θυσίαν τοῦ υἱοῦ τῶν, νὰ καλοῦπανδρεύσουν τὰς θυγατέρας τῶν. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον, μαγεύει τὰς κυρίας μητέρας ἰδίως. Τί κόσμος!

Ἡ νέα ἐσιώπησε.

Ἀμέσως ὀξυδερκῆς παρατηρητὴς θὰ ἐμάντευεν, ὅτι δὲν ἦσαν οὔτε μνηστῆρες, οὔτε σύζυγοι οἱ νέοι αὐτοί. Οἱ κύριοι ἄνδρες δὲν εἶναι πολὺ φιλόφρονες μετὰ τῶν συγγενῶν τῶν. Εἴμεθα ὀχληρὰ πλάσματα ἡμεῖς αἱ ἀτυχεῖς ἀδελφαὶ καὶ ἐξαδέλφαι· μᾶς ἀνέχονται ἐκ συνηθείας, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ οἰκιακὰ ζῶα. Ἦσαν ἐξαδέλφου.

Ἡ σιωπὴ ὀχληρὰ ἄλλ' ἐπίμονος, ἤρχισε καὶ πάλιν. Ἡ νέα κόρη δὲν ἐτόλμησε νὰ διακόψῃ τὸν σύντροφόν της. Τὴν ἐστενοχωρεῖ ἡ σιωπὴ του, ἀλλὰ τὴν ἐφόβιζον οἱ λόγοι του. Ἐμάντευε ποῦ ἔτεινον οἱ πικροὶ λόγοι τοῦ ἐξαδέλφου της καὶ δὲν ἐπεθύμει νὰ προκαλέσῃ ἐξήγησιν, ἥτις τὴν ἐφόβιζε.

Ἀπὸ τίνος ἦτο τόσῳ σκυθρωπὸς ὁ Ἄγγελος· ὅλα εἰς τὸ σπῆτι τὸν ἐπεύραζον, μὰ ὅλα.

Αἱ ἀτυχεῖς ἀδελφαὶ τοῦ ἀπὸ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐκτύπα τὸν κώδωνα, ἐμάντευον τὰς ψυχικὰς διαθέσεις του.

— Πάλιν μὲ τῆς γοίνικις του εἶναι, ἔλεγον.

Τὸ φαγητὸν τὸν δυσχερέσκει καὶ χωρὶς καμμίαν αἰτίαν ἐφιλονεῖκει. Ἦτο τόσῳ γλυκὺς ἄλλοτε.

Ἡ μεγαλειτέρα ἀδελφὴ τοῦ Μαριάνθη, σιωπηλὴ ἐκάθητο πλησίον τῆς τραπέζης μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ θέτουσα ἐντὸς τῶν περικνημίδων ξύλινον ὦν, τὰς ὕφαινε μὲ λεπτὴν κλωστήν βαμβακίην, ὅπου ἦσαν ἐφθαρμέναι.

Ἐνίστε ἤγειρε τὸ βλέμμα της ἐπιτιμητικὸν ἐπὶ τοῦ Ἀγγέλου καὶ ἔλεγε, πικρῶς μειδιῶσα :

— Μὰ τώρα, ὕστερα ἀπὸ μίαν ἐλόκληρον ζωὴν, ποῦ περᾶσαμε μαζύ, κατὰλαθες πῶς εἴμεθα ἀνυπόφορα πλάσματα; Ἡ ζωὴ αὐτὴ, ἀλήθεια, ἔγεινεν ἀνυπόφορος δι' ὅλους μας διὰ σέ, διότι δὲν εἰμπορεῖς νὰ μᾶς ὑποφέρῃς πλέον καὶ δι' ἡμᾶς, διότι δὲν καταρθόνομεν νὰ σοῦ ἀρέσωμεν.

Ὁ Ἄγγελος συνήρχετο, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἤρχιζε πάλιν τὰ ἰδία ἱστορικὰ καὶ ἡ ἀτυχὴς γραῖα μήτηρ του ἔκλαιε πικρῶς.

Τὸ ἐσπέρας κατὰ τὸ ὁποῖον τὸν συνηττήσαμεν εἰς τὸν μῦλον, ἦτο ἐκτάκτως σκυθρωπός· ἰδίως τὴν μητέρα του τὴν ἔβλεπεν ὡς ἐχθρόν του.

Ἐξῆλθεν εἰς τὸν περίπατον καὶ ἡ Μαριάνθη παρεκάλεσε τὴν ἐξαδέλφην τῆς Κάκια, νὰ τὸν συνοδεύσῃ.

— Δὲν πρέπει, Κάκια μου, ὁ Ἀγγελος νὰ μείνῃ μόνος σήμερον. Μοῦ φαίνεται, πῶς ἔχει ἀγρίους σκοπούς.

Ἡ Κάκια τὸν συνώδευσε, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ διαλύσῃ τὰ πυκνὰ τῆς μελαγχολίας του νέφη.

Ἐπὶ τέλους ἡ Κάκια, νικήσασα τοὺς φόβους τῆς, ἀπεφάσισε νὰ διακινδυνεύσῃ μίαν ἐρώτησιν. Δεκάκις ἤνοιξε τὰ χεῖλη τῆς καὶ δεκάκις ἡ ἐρώτησις δὲν ἐξῆλθε τῶν τρεμόντων χειλέων τῆς.

Ἐβίασε πολὺ ἑαυτὴν καὶ μὲ φωνὴν τινα μόλις ἀκουσμένην, εἶπε:

— Ἀγγελε, φυσικὰ δὲν εἶσαι κακός· τί ἔχεις λοιπὸν μέτα στὴν καρδίᾳ σου διὰ νὰ πικραίνῃς τὴν μητέρα σου καὶ νὰ περιφρονῇς τὰς ἀδελφάς σου;

Ὁ Ἀγγελος ἔστη, περιέβαλλε μὲ δύσπιστα βλέμματα τὴν ἐξαδέλφην του καὶ λαβὼν ἀπόφασιν ὑπερτάτην, εἶπε:

— Τὰς κάμω νὰ ὑποφέρουν· δὲν ἐρωτοῦν ὅμως ἂν ὑποφέρω καὶ ἐγώ. . . . Τί κόσμος ἐγωῖστικός!

— Ξεύρουν πῶς ὑποφέρεις καὶ φοβοῦνται μήπως τὰ αἷτια τῶν βρασάνων σου προέρχονται ἀπὸ ἐκεῖνας.

— Ἐκεῖναι εἶναι ἡ αἰτία.

— Ἐκεῖναι; Δὲν πιστεύω, Ἀγγελε, νὰ ἐλησμόνησες, μὲ πόσαις στενοχώραις σ' ἐμεγάλωσεν ἡ γῆρα σου μητέρα. Τὸ βελόνι ἐπλήγωνε τὰ δάκτυλά τῆς καὶ τὸ φῶς τοῦ λομπτήρος ἔκαie τὰ μάτια τῆς, διὰ νὰ μὴ σοῦ λείπῃ τίποτε στὴ ξενιτειά. Ἡ Μαριάνθη, εἰργάσθη ἐπὶ δύο ἔτη ὡς διδασκάλισσα διὰ νὰ ἐπιστρέψῃς ἐπιστήμων. Αὐτὰ τὰ ἀφωσιωμένα πλάσματα, δὲν πιστεύω νὰ θέλουν νὰ σὲ βλάψουν σήμερον.

— Διατί μοῦ τὰ ἐνθυμίζεις ὅλα αὐτά; Ἦτο καθῆκον τῆς μητρὸς μου νὰ κάμῃ ὅ,τι ἔκαμε ἀκόμη καὶ ἡ σκύλλα, ὅταν γείνη μήτηρ, φροντίζει διὰ τὰ παιδιὰ τῆς. Ὅσον διὰ τὴν ἀδελφὴν μου, θαρρῶ πῶς τῆς τὰ πλήρωσα μὲ τὸ παραπάνω.

— Πληρόνονται ποτὲ αἱ εὐεργεσίαι. Ἀγγελε; πληρόνονται μὲ χρήματα ὡς συνάλλαγμα, χωρὶς νὰ ἀφίσουν ἔχνη βαθεῖα εἰς τὴν καρδίᾳ μας;

— Καὶ ἐπειδὴ εὐηργετήθημεν, πρέπει νὰ θυσιάσωμεν τὴν ζωὴν μας ὅλην ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν μας;

— Ἀμα ἀρχίτης νὰ σοῦ φαίνεται βαρεῖα ἡ εὐγνωμοσύνη. θὰ πῇ πῶς ἔπαυσες νὰ εὐγνωμονῇς πλέον;

— Ἀκουσε, Κάκια. Ἀγαπῶ μὴν γυναῖκα. Εἶμαι τρελλὸς δι' αὐτήν, ἀλλ' ἔχω οἱ κογενειακὰς ὑποχρεώσεις καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ νυμφευθῶ. Με ἐννοεῖς πολὺ ἀκριβὰ πληρό-

νω τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Μᾶς συνδέει τόσος ἔως καὶ ὅμως μᾶς χωρίζουν διὰ παντός, ἡ μήτηρ καὶ αἱ δύο ἀδελφαί μου.

— Τρέξε, Ἀγγελε, καὶ πέσε στὰ πόδια τῆς μητρός σου, νὰ ἐξομολογηθῇς τὸν ἔρωτά σου. Ἐκείνη θὰ σ' εὐλογῇ καὶ πολὺ εὐχαρίστως τὴν ἐκλεκτὴν τῆς καρδίας σου, θὰ τὴν ὀνομάσῃ κόρην της. Ἀ, πῶς τὰς παρεγνώρισες, Ἀγγελε, μὰ πῶς τὰς παρεγνώρισες !

Ὁ Ἀγγελο ψυχρὸς καὶ σκυθρωπός, δὲν ἐκινήθη τῆς θέσεώς του.

— Ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ εἶναι χήρα καὶ μήτηρ τριῶν τέκνων.

— Χήρα !

Σοῦ φαίνεται φοβερόν ;

— Ὁχι.

— Μοῦ λέγει πάντοτε « Προτιμῶ, Ἀγγελε, νὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν λύπην σου, παρὰ νὰ γείνω σύζυγός σου. Διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ ἀγαπῶμεν, πρέπει νὰ ἔχωμεν ἑκατομύρια. Ἄν ἤμην πλουσία θὰ ἐξησφάλιζα τὸ μέλλον τῆς οἰκογενείας μας καὶ τότε τίποτε δὲν θὰ μᾶς ἐχώριζε πλέον. Μὰ τώρα, ἀγάπη μου, δὲν εἶσαι ἀρκετὰ πλούσιος διὰ νὰ ἐπασκέψῃς εἰς τὰς ἀνάγκας δύο οἰκογενειῶν ».

Χθὲς ἦτο πολὺ λυπημένη, τὴν ἠρώτησα περὶ τοῦ αἰτίου καὶ μοῦ εἶπε κλαίουσα :

« Ἀγγελε, πρέπει νὰ χωρισθῶμεν διὰ παντός. Ὁ δεσμός μας εἶναι ἀδύνατος. Ἐκ τῶν συνεχῶν ἐπισκέψεών σου, ἡ ὑπόληψίς μου δασύρεται. Ξεύρεις, ὅτι ὁ κόσμος ἅμα ἀρχίσῃ νὰ σκέπτεται τὸ κακόν, δὲν σταματᾷ· προχωρεῖ πρὸς τὸ πρὸν. Εἶμαι μήτηρ τριῶν παιδιῶν καὶ χάριν αὐτῶν πρέπει νὰ διαφυλαξῶ τὸ ὄνομά μου ἀκηλίδωτον. Ἴσως ὁ χωρισμός αὐτὸς μὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ θὰ ἀποθάνω εὐτυχής, διότι θὰ ἀποθάνω ἐκπληροῦσα τὸ καθήκόν μου. Χαῖρε, Ἀγγελε. Καλὴ ἐντάμωσι ἐκεῖ ἐπάνω ».

Τὴν ἀφῆκα νὰ λέγῃ, νὰ μὲ βρέχῃ μὲ τὰ δάκρυά της τὰ φλογερά καὶ νὰ συμπλέκῃ μὲ πόνον τὰ χεῖράς της. Τίποτε δὲν ἔλεγα . . . ἀνεχώρησα ἀπηλπισμένος. Εὐρίσκεis λοιπὸν ἀκόμη ὅτι τοὺς πληρόνω πολὺ ἀκριβὰ τὴν εὐγνωμοσύνην μου ; Νὰ ἐλπίσω, ὅτι θὰ ὑπανδρεύσω γρήγορα τὴν Μαριάνθη ; εἶναι ἐλπίς πολὺ ἀνήθης καὶ τὴν ἀπορρίπτω. Ἡ Μαριάνθη μὲ τόση ἀσχλημὰ δὲν εὐκολοπανδρεύεται. Ἡ Μυρσίνη εἶναι κωφάλαλος· μπορεῖ κἀνεῖς νὰ τὴν κλείσῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

— Κλείσε καὶ τὴν μητέρα σου εἰς τὸ γηροκομεῖον καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ εὐτυχία εἶναι εἰς τὰς χεῖράς σου.

Εὐρίσκεis λοιπὸν πολὺ ἀσχημὴ τὴν ἀδελφὴν σου Μαριάνθη, τῆς ὁποίας ἡ ἀγγελικὴ ἀγαθότης κατοπτρίζεται τόσῳ καλὰ εἰς τὸ

ὡχρὸν πρόσωπόν της Εἰχ πολὺ καλλιτέραν ἰδέαν διὰ τὸν ἔρωτα· ἐνόμιζα ὅτι ὁ ἔρωσ εἶναι ἀγιαστήριον, τὸ ὅποσον καθαρίζει τὴν καρδίαν μας ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ τὰς τριβόλους τῶν ἐλαττωμάτων. Ὅτι ὁμως μᾶς καθιστᾷ κακοὺς καὶ ἀσιτόργους, δὲν τὸ ὑπέθετα ποτέ. Ὁ Σερβαντὲς μέσα στὸ ἀθάνατο βιβλίον του, ἔχει καὶ αὐτὸν τὸν στίχον :

*Ἡ ἐλπίς γὰρ τῆς ἀρέσκω πάντοτε
μὲ κάμνει γλυκύτερον, σοφώτερον, καλλιτέρον·
καὶ μὲ διδάσκει ν' ἀγαπῶ περισσότερον
τὴν ἀρετήν, τὸν ἔρωτα, τὴν εἰρήνην.*

Ὁ Σερβαντὲς ἐψεύσθη.

— Δὲν ἐψεύσθη· αἱ ἀνάγκαι πταίου, δὲν πταίει ὁ ἔρωσ, εἶπε ῥίπτων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους του ὁ Ἄγγελος καὶ προσβλέπων ἀγρίως τὴν Προποντίδα.

— Ἄκουσε, Ἄγγελε, ἐγὼ θὰ τὰ διορθώσω ὅλα. Ζήτησε ἀπὸ τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ ἓνα μῆνα καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ μηνός, θὰ ἦσαι ἐλεύθερος σὰν τὸ πουλί. Μὲ πιστεύεις;

— Παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ τῶν θαυμάτων.

— Ἐγὼ σοῦ ὑπόσχομαι ὅλα νὰ διορθωθοῦν· ἐντὸς μηνός θὰ ἦσαι ὁ σύζυγός της.

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀπισθεν τῆς νήσου Ἀντιγόνης.

Ὁ κώδων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐσήμαινε καὶ οἱ νεαροὶ θεολόγοι ἔσπευδον κρατοῦντες βιβλία καὶ τετράδια. Ἡ σελήνη κατωπρίζετο ἐντὸς τῆς Προποντίδος, ἥτις ἐσπινθηροβόλει ὡς ῥευστὸς ἄργυρος. Μακράν, πολὺ μακράν, τὸ Βυζάντιον ἐδείκνυε φωτισμένους τοὺς ὑψηλοὺς μιναρέδες του.

*

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ μικρὰ οἰκία τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἦτο ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ. Ἡ Μαριάνθη φέρουσα λευκὴν ποδιὰν καὶ τὰ ἀπαραίτητα γυλιὰ της, συνήθροζε τὰ ἐνδύματά της καὶ τὰ ἐτοποθέτει κανονικῶς ἐντὸς τοῦ μικροῦ κιβωτίου της.

— Μαμά, νὰ πάρω καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ παπάκη;

— Ἐκεῖνη εἶναι ἰδική μου. Εἰς ἐκεῖνη θὰ στηρίξω τὰ μάτια μου ὅταν ἀποθνήσκω. Μοῦ ἀνήκει.

Ἡ Μαριάνθη τὴν ἡσπάσθη μετὰ σεβασμοῦ καὶ τὴν ἔθηκεν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου.

— Πρόσεξε, Μαριάνθη μου, μὴ τολμήσῃς νὰ πάρῃς τίποτε, ἀπὸ τὰ πράγματα ποῦ ἡγόρασεν ὁ Ἄγγελος.

— Ἐγὼ, μαμά;

— Θεέ μου, μὴ βλέπῃς τὰ δάκρυά μας· ἐπίτρεψε νὰ ζήσῃ εὐτυχὴς ὁ υἱός μου.

Ἡ Κάκια εἰργάζετο καὶ ἐκείνη καὶ ἔκλαιεν. Ἡ ἀτυχὴς κωφάλαλος ἤνοιγε τοὺς μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμούς της μὲ περιέργειαν, ὡς διὰ νὰ μαντεύσῃ τί συνέβαινε. Βλέπουσα ὅλους τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρυσμένους, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἐκείνη.

Τρία κιθώτια καὶ τρεῖς κλινοστρωμαί, ἰδοὺ ὅ,τι ἐλάβανον τὰ ἀτυχῇ πλάσματα μεθ' ἐαυτῶν.

Τὸ δεῖπνον ἦτο ἑτοιμον. Διὰ τελευταίαν φορὰν ἡ μικρὰ τράπεζα ἔφερε πέντε παροψίδας.

Ἡ κωφάλαλος κατὰ τὴν συνήθειάν της ἐκόσμησε τὴν τράπεζαν μὲ ἄνθη.

Ὁ Ἀγγελος εἰσελθὼν εὗρε τὴν κωφάλον μόνην. Τὴν ἠσπάσθη συγκεκινημένος. Ἡ εὐωδία τῶν ἀνθῶν ἐκείνων, τὸν συνεκίνηε ὡς νεκρικὸν λιθάνι ἡ καρδιά του ἐπιέζετο. Ὁ πάγος τῆς καρδίας του ἀνελύετο εἰς δάκρυα.

Εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ του κλονιζομένη.

— Συγχώρησε με, Ἀγγελέ μου, εἶπε· δὲν κατωρθώσαμεν νὰ φύγωμεν σήμερον. Σοῦ ἐκλέψαμε ἓξ μέρη ἀκομῆ ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν σου. Θὰ μᾶς γράφῃς Ἀγγελε; Θὰ μᾶς γράφῃς, παιδί μου;

Ὁ Ἀγγελος ἀφῆκε λυγμοὺς καὶ ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τῆς μητρὸς του.

— Μητέρα μου, συγχώρησέ με. Μητερίτσα μου, μὴ καταρασθῇς τὸ ἄτυχον παιδί σου.

— Ἐγὼ νὰ σὲ καταρασθῶ; Ὅχι· εὖχομαι διὰ τὴν εὐτυχίαν σου καὶ θὰ εὖχομαι νύχτα μέρα. Ἡ Μαριάνθη καὶ ἄλλοτε ἐπέτυχεν ὡς διδασκάλισσα καὶ τῶρα θὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν νέαν θέσιν της. Θὰ ζήσωμεν μίαν ἡσυχον ἐπαρχιακὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν θὰ χαροποιεῖν αἱ ἐπιστολαί σου αἱ περιγράφουσαι τὴν εὐτυχίαν σου.

— Ἀχ, μητέρα, σιώπα, εἶμαι ἄθλιος.

Καθίλου Ἐτσι εἶναι ὁ κόσμος. Ἡ μητέρα μου — ὁ Θεὸς νὰ ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν της — ἔλεγεν: εἶναι ὁ πατέρας μου βασιλεὺς, εἶμαι βασιλοκόρη. Εἶναι ὁ υἱός μου βασιλεὺς, εἶμαι βασιλομάννα. Εἶναι ὁ σύζυγός μου βασιλεὺς, εἶμαι βασίλισσα.»

— Μητέρα μου, ἐδῶ στὰ πόδια σου, πρέπει νὰ ζητήσω τὴν συγγνώμην σου. Χάριν μιᾶς ἀθλίας σᾶς ἐπείκρανα. Σήμερον εὐτυχὴς ὁ ἄθλιος. μετέβαινα νὰ τῆς εἴπω: ὅτι εἶμαι ἐλεύθερος. Μὰ πῶς μ' ἐτύφλωσεν ὁ ἔρως αὐτῆς τῆς γυναικός, πῶς μ' ἐτύφλωσε!! Μία γείτων μου εἶπεν ὅτι ἐφ' ἐσπέρας συνεζεύχθη ἓνα βελούπλουτον γέροντα Ἀρμένιον καὶ σήμερον τὸ πρῶτ' ἀνεχώ·

ρησε διὰ τὸ Χαλέπι. Χάριν αὐτῆς τῆς γυναικὸς σᾶς ἐθυσίαξα ! !
Μητερίτσα μου, συγχώρησέ με.

Ἡ μήτηρ ἔτεινε τὰς δύο χεῖρας, τὰς ὁποίας ὁ ἄτυχος υἱὸς ἥσπασθη καὶ ἔβρεξε μὲ τὰ δάκρυά του.

— Καὶ σύ, Μαριάνθη, μὲ συγχωρεῖς ;

— Σὲ συγχωρῶ ὁλοψύχως Ἀπόδειξ τῆς συγγνώμης μου, θὰ ᾔνε αἱ ἐπιστολαὶ μου. διὰ τῶν ὁποίων θὰ προσπαθῶ νὰ σὲ παρηγορῶ.

— Ὅχι, τώρα δὲν θὰ φύγετε πλέον. Μόνον ὁ θάνατος μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίσῃ.

— Ἡ μητέρα ἔμπορεῖ νὰ μείνῃ, καὶ ἐγώ, χωρὶς βρειὰ καρδιά, χωρὶς μνησικακίαν ἀναχωρῶ.

— Μαριάνθη, ξεύρεις πῶς εἶναι ἀδύνατον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψω ποτέ.

— Θὰ παρουσιασθῇ νέα ἥρωϊς καὶ τότε θὰ τὸ ἀπαιτήσῃς καὶ πάλιν

— Ἄ, δὲν μὲ συγχωρεῖς, σύ· ἔχεις στόμα φαρμακερό.

— Σὲ συγχωρῶ, Ἀγγελε, μὰ ἀφοῦ εἰμπαρῶ νὰ ἐργασθῶ καὶ ἐπομένως νὰ ζῶ χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνω κἀνένα, δὲν εἶναι περιττὸν νὰ μένω ἐδῶ ;

— Μαριάνθη !

— Ὅταν ζητοῦν αἱ γυναῖκες νὰ ταῖς ἐφεθῇ ἐλεύθερον τὸ στάδιον τῆς ἐργασίας, τὰς ἀποκαλοῦν ἐξημεμένας. Καὶ ὅμως ἡ ἐργασία, εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις ὅχι μόνον τῆς δούλης γυναικὸς ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐλευθέρου ἀνδρός.

— Κάκια, παρακάλεσέ την. Μὲ πληγώνει χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ.

— Ἐγὼ νὰ τὴν ἀποτρέψω ἀπὸ τὸ σχέδιόν της ; δὲν θὰ τὸ κάμω ποτέ. Χάριν τῆς ἡσυχίας σου καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας της πρέπει νὰ ἐργασθῇ.

— Κανεῖς δὲν μὲ πονεῖ Ἀπονιὰ πλάσματα αἱ γυναῖκες.

— Μήπως ἀπονιὰ θὰ πῇ ἀξιοπρέπεια ;

— Μὴ τοὺς πληγόνῃς, Κάκια μου, εἶναι ἄρκετὰ δυστυχής· εἶπεν ἡ γραία μήτηρ.

— Τοιαῦται λύπαι παρηγοροῦνται πολὺ εὐκολα.

• •

Τὴν ἐπομένην ὁ Ἀγγελος περιεπάτει μὲ μεγάλα βήματα ἐντὸς τῆς ἐρήμου οἰκίας. Ἡ καρδιά του ἐπέτα.

— Αὐτὴ ἡ πολτρώνα εἶναι τῆς μητέρας. Νά, ἡ θέσις τῆς Μαριάνθης. Ἐδῶ ἡ καυμένη ἡ Μυρσίνη ἐκάθητο Ἡ Κάκια ὅταν μᾶς ἐπεσκέπτετο, ἐξηπλώνετο στὸ διῶνι καὶ ἐτραγουδοῦσε τούρκικα.

Τώρα μόνος, ὅλως διόλου μόνος. Καί ὅμως ἄν ἔμεναν, θὰ ἐγερνοῦσα γεροντοπαλήκαρο».

Ἡ γραῖα ὑπηρέτρια συγκεκινημένη ἔφερε τὸ δεῖπνον καί ὁ Ἀγγέλως ἔφαγε μὲ ὄρεξιν.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1897.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Τ' ὄνομά σου ;

Ὅπως θέλῃ ὁ καθένας μ' ὀνομάζει
Μπερμπάτη, Γκίκη, μάγκα, πωρικό·
Ὁ μπαμπᾶς μου μ' ἐβάπτισε, μὲ κρίζει
«Σεισμοπαῖδι» καὶ πρὶν νὰ γεννηθῶ.

Εἶσαι ἀρσενικό ἢ θηλυκό ;

Ἔνας μὲ παίρνει γι' ἄνδρα, ἄλλος γιὰ κόρη·
Φορῶ βελέσι· δὲν ἔχω τρούπιον αὐτί
Ἡ μαμά μου μοῦ λείει πῶς εἴμ' ἀγόρι,
Καὶ 'ς ἓνα μῆνα θὰ φορῶ βρακί.

Τί ἡλικία ἔχεις ;

Τοῦ σεισμοῦ εἴμ' ἀδελφὶ διδυμάρι,
Τοῦ δεύτερου, τοῦ ἀνδρείου θέλω νὰ 'πῶ,
Ποῦ 'γχορέμισε τὸν τοῖχο καὶ τ' ἀρμάρι
Κ' ἔχασα τὴν μαράσκαί· τὸ γλυκό.

Ξέρεις γράμματα ;

Ξέρω διαβάζω 'ς ὅλα τὰ βιβλία,
'Στὸν «Πατριώτη», 'ς τὰ ἄγραφο χαρτί·
Ξέρω καὶ κάνω διάφορα σημεῖα
'Στὸ πάτωμα, 'ς τοὺς τοίχους, 'ς τὸ πσουλί.